

Türkiye-İran
Kara Ulaştırması Karma Komisyon Toplantısı
PROTOKOLÜ

Türkiye ile İran arasında 12 Mayıs 1980 tarihinde Tahran'da imzalanan Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması uyarınca, Türkiye-İran Kara Ulaştırması Karma Komisyon Toplantısı 26-27 Kasım 2013 tarihlerinde Ankara'da yapılmıştır.

Toplantıda Türk heyetine Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Talat AYDIN, İran heyetine Ulaştırma Bakan Yardımcısı Davood KESHAVARZIAN başkanlık etmiştir.

Heyetler, aşağıdaki gündem maddelerine göre iki ülke arasındaki karayolu ile yolcu ve eşya taşımacılığı konularını müzakere etmişlerdir;

1. İstatistiki bilgi teatisi
2. Eşya taşımacılığı
3. Yolcu taşımacılığı
4. Diğer konular

Heyet üyelerinin listeleri bu Protokolün ekindedir.

1- İstatistiki Bilgi Teatisi

Heyetler, Türkiye ile İran arasında ticaret ve karayolu taşımacılığının mevcut durumu konusunda istatistiki bilgi teatisinde bulunmuşlar ve iki ülke arasında dış ticaretin gösterdiği artıştan duydukları memnuniyeti teyit etmişlerdir.

Türk Heyeti, Türkiye İran karayolu taşımacılık pazarında Türk taşımacılarının maliyetinin artması ve her iki ülke taşıtlarının da eşit şartlarda rekabet edememesi nedeniyle, İran plakalı taşıtların taşıma sayısı artarken Türk plakalı taşıtların taşıma sayısının azalmasına dikkat çekmiştir.

İran Heyeti, Türk tarafınca sunulan verilerin kendi verilerine göre farklı olduğunu ve geçiş sayılarının karşılıklı bir denge içerisinde olduğunu belirtmiştir.

Tarafların sunduğu istatistiki bilgilerin aynı dönemi içermemesi ve bu nedenle farklılıklar arz etmesi nedeniyle İran Heyeti, teati edilen istatistiki verilerde uyumun sağlanması amacıyla, uzmanlar arasında bir toplantı yapılmasını önermiştir.

2- Eşya Taşımacılığı

Heyetler, iki ülke arasındaki mevcut Karayolu Taşımacılık Anlaşması çerçevesinde diğer Akit Tarafın ülkesine boş olarak giriş yapıp kendi ülkesine yük almanın serbestleştirilmiş olduğunu teyit etmişlerdir.



Türk Heyeti, son zamanlarda iki ülke arasındaki anlaşmaya aykırı olarak İran plakalı taşıtlarla üçüncü ülke taşımalarının sayısının arttığını belirtmiş ve mevcut anlaşmaya göre bu tür taşımalar için Bakanlık özel izni gerektiğini ifade etmiştir.

3- Yolcu Taşımacılığı

Heyetler, iki ülke arasındaki yolcu taşımacılığı hakkında istatistiki bilgi teati etmişler ve karşılaşılan sorunları gündeme getirmişlerdir.

İran Heyeti, Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden başka ülkelere yapılan düzenli yolcu taşımacılığının izin belgesine tabi olmadan serbest olarak gerçekleştirilmesini talep etmiştir.

Türk Heyeti, mevcut Anlaşmaya göre düzenli yolcu taşımalarının izin belgesine tabi olduğunu belirtmiş, ancak İran tarafının talep etmesi durumunda, başta bayram günleri olmak üzere özel günlerde izin belgeleri konusunda İran plakalı yolcu otobüslerine kolaylık sağlanabileceğini ifade etmiştir.

Türk Heyeti, Türk plakalı yolcu otobüslerinden İran'a girişte akaryakıt fiyat farkı dışında ilave ücretlerin de alındığını, bu nedenle Türk otobüslerinin İran'a yolcu taşımacılığı yapamadığını belirtmiştir.

İran Heyeti, yolcu taşıyan Türk otobüslerinin İran'a giriş yapmamalarının nedenini yolcu olmamasına bağlamış ve sınır kapısında ilave bir ücret talep etmediklerini ifade etmiştir.

İran Heyeti, İran'ın yeşil kart sigorta sistemine tabi olduğunu, ancak bazı İran taşıtlarından Türk sınır kapılarında Türkiye'ye girişte ilave sigorta talep edildiğini belirtmiştir. Türk tarafı Türkiye'de yolcu taşımacılığı yapan taşıtlardan talep edilen sigorta türleri konusunda İran tarafına yazılı olarak bilgi vereceğini ifade etmiştir.

4- Diğer Konular

İran Heyeti, Gürbulak/Bazargan Sınır Kapısından geçiş yapan taşıtların sayısının yetersiz olmasından dolayı sınır kapılarında yığılmaların olduğunu belirtmiştir. Her iki Heyet sınır kapılarındaki yığılmaların önlenbilmesini teminen geçiş yapacak taşıtların sayısının artırılması konusunda gayret göstereceklerini ifade etmişlerdir.

Heyetler, İran ile Türkmenistan arasındaki sınır kapılarında taşıtların uzun süre beklemek zorunda kaldıklarını belirtmiş ve bu sorunların görüşülmesi amacıyla Türkiye, İran ve Türkmenistan arasında bir toplantı gerçekleştirilmesi hususunda mutabık kalmışlardır. Türk tarafı, sözkonusu toplantının düzenlenmesi amacıyla Türkmenistan makamları nezdinde bir kez daha girişimde bulunacaktır.

Türk Heyeti, İran ile Türkmenistan arasındaki sınır kapılarında her iki ülkenin de resmi tatil günlerinin farklı olması nedeniyle beklemelerin arttığını belirtmiş ve İran tarafında sınır kapılarının Cuma günleri de açık tutulmasının sorunun çözümüne yönelik olumlu katkı sağlayacağını ifade

A. Quliev

Q.?

etmiştir. İran tarafı, sözkonusu talebi değerlendireceğini ve Türk tarafına bu konuda bilgi vereceğini ifade etmiştir.

Türk Heyeti, İran'a ithal edilen yüklerin bir Türk taşımacısı tarafından taşınması durumunda İranlı ithalatçıdan navlun bedelinin % 10'u tutarında ilave vergi alındığını ve bu uygulamanın Türk taşımacıları aleyhine haksız rekabete neden olduğunu, bu nedenle Türk taşımacılarının tercih edilmediğini belirterek, uygulamanın sona erdirilmesini istemiştir.

İran Heyeti, bu uygulamanın sadece Türk plakalı taşıtlara özgü olmadığını, İran'a ithalat yapan İran ithalatçıları tarafından bu ücretin ödendiğini belirtmiştir.

Türk Heyeti ayrıca, Bazargan sınır kapısından boş olarak Türkiye'ye giriş yapacak Türk taşıtlarının zaman zaman Sero/Esendere Sınır Kapısına yönlendirilmesi uygulamasının devam ettiğini belirtmiştir ve bunun önlenmesini teminen ilgili İran makamları nezdinde girişimde bulunulmasını istemiştir.

İran Heyeti, bu konunun Bazargan'daki yoğun taşıt trafiği göz önünde bulundurularak, Türk taşıtlarının çıkışını kolaylaştırmak amacıyla uygulandığını, Esendere'ye araçların yönlendirilmediğini, ancak sınır kapılarında oluşan yığılmalardan dolayı istisnai olarak bunun uygulandığını ifade etmişlerdir.

İran Heyeti, Türk limanlarına gelen İran yüklerinin İran plakalı taşıtlarla İran'a taşınabilmesini talep etmiştir. Ayrıca bu hususun iki ülke arasında imzalanan Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasına aykırı olduğunu ifade etmiştir. Türk tarafı, bu durumun iki ülke arasındaki mevcut Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasına aykırı olmadığını ve Türkiye'de geçerli bir kanun çerçevesinde, hiçbir yabancı ülke taşıtının Türk limanlarından yük alamadığı bilgisini vermiştir.

İran Heyeti, günümüz koşulları dikkate alınarak iki ülke arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının revize edilmesini talep etmiştir. Türk Heyeti, bu talebi olumlu karşıladığını ve İran tarafının bu konudaki önerilerini beklediğini ifade etmiştir.

Türk Heyeti, başka hiçbir ülke tarafından akaryakıt fiyat farkı alınmadığını ve alınan bu ücretin Türk taşımacıları aleyhine haksız rekabete neden olduğunu vurgulayarak,

- Alınan bu ücretlerin karşılıklılık ilkesi çerçevesinde kaldırılmasını ve İran'dan çıkışlarda her iki tarafca bir yakıt limitinin belirlenmesini,
- İran üzerinden transit taşıma yapan ancak İran'dan akaryakıt almayan Türk taşıtlarının depolarının mühürlenerek bu taşıtlardan akaryakıt fiyat farkı tahsil edilmemesini

önermiştir.

Türk Heyeti ikili ve transit taşımacılıkta ek maliyet getiren ve adil rekabet koşullarını bozan bu uygulamanın devam etmesi halinde, İran plakalı taşıtlar için de Türkiye'de aynı uygulamanın başlatılacağı bilgisini vermiştir.



İran Heyeti, adil rekabet koşullarının yaratılması konusunda hemfikir olduklarını belirterek, konuya çözüm bulunmasını teminen ilgili otoriteleri nezdinde gerekli girişimlerde bulunacağını ve en geç 2014 yılı Şubat ayı sonuna kadar İran'da yapılacak bir toplantı ile konuya çözüm getirme arzularında olduklarını dile getirmişlerdir.

İran Heyeti, Türk Heyetinden daha önce olduğu gibi, Türk topraklarından Avrupa'ya giden İran plakalı taşıtlar için vergisiz akaryakıt sağlanmasını talep etmiştir.

İran Heyeti ayrıca ulaştırma işlemleri açısından sorunların yerinde tespiti amacıyla Gürbulak ve Bazargan sınır kapılarında teknik bir toplantı yapılmasını önermiştir. Türk Heyeti bu talebi olumlu karşılamıştır.

Türk Heyeti, akaryakıt fiyat farkı sorununa 2014 yılı Şubat ayı sonuna kadar çözüm bulunamaması halinde, 1 Mart 2014 tarihi itibarıyla karşılıklılık ilkesi çerçevesinde mütekabiliyet uygulayabileceğini dile getirmiştir.

İran Heyetinin talebi üzerine, Türk tarafı Türkiye'nin eşya ve yolcu taşımacılığı alanındaki bilgi ve tecrübelerini paylaşmaya hazır olduğunu belirtmiştir.

Heyetler, ECO ve TRACECA gibi çok taraflı uluslararası kuruluşlar nezdinde yaşanan gelişmeler konusunda bilgi teatisinde bulunmuşlar ve bu konuda işbirliğinin devam etmesine yönelik niyetlerini beyan etmişlerdir.

İran Heyeti, Türk heyetini bir sonraki Kara Ulaştırması Karma Komisyon Toplantısı için İran'a davet etmiştir. Toplantının kesin tarihi ve yeri diplomatik kanallar aracılığıyla tespit edilecektir.

Toplantı, dostane ve sıcak bir atmosferde gerçekleşmiş, heyetler ulaşılan sonuçtan memnuniyetlerini ifade etmişlerdir.

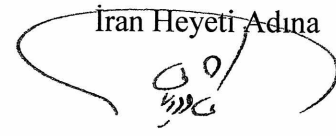
Bu Protokol 27 Kasım 2013 tarihinde Ankara'da Türkçe ve Farsça dillerinde iki orijinal nüsha halinde düzenlenmiştir.

Türk Heyeti Adına



Talat AYDIN

İran Heyeti Adına



Davood KESHAVARZIAN